

11.03.2026 § 8 92/10.03.00.00/2026

Asia: VN/7272/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne 1 §:ään – Soveltamisala

Era kommentarer om 1 § – Tillämpningsområde

-

Kommenttinne 2–3 §:ään – Purkamisvelvollisuus ja purkamisen laajuus eräissä tilanteissa

Era kommentarer om 2–3 § – Nedmonteringsskyldighet och nedmonteringens omfattning i vissa situationer

Kunta kannattaa sitä, että purkamisluvan yhteydessä voidaan tapauskohtaisesti määrittää, missä laajuudessa perustukset ja kenttärakenteet puretaan. Tämä mahdollistaa järkevän ympäristö- ja maankäyttöratkaisun.

On kuitenkin tärkeää, että:

- Kunnalla säilyy täysi päätäntävalta purkamisluvan ehdoista.
- Perustusten jättäminen on poikkeus, ei oletus.
- Purkamisluvan vaatimukset ovat valtakunnallisesti yhtenäisiä.

Kommenttinne 4–6 §:ään – Vakuutta koskevat säännökset

Era kommentarer om 4–6 § – Bestämmelser om säkerheten

1. Purkuvakuuden tulee kattaa täysimääräiset purkukustannukset ja olla indeksisidonnainen koko voimalan käyttöiän ajan.
2. Vakuutta on päivitettävä säännöllisesti, vähintään viiden vuoden välein.

Vakuuden mitoitusriskit on tunnistettava.

- Vakuuden tason tulee perustua todellisiin purkukustannuksiin, ei investoinnin prosenttiosuuteen.
- Vakuutta on päivitettävä säännöllisesti koko tuulivoimalan elinkaaren ajan, esimerkiksi viiden vuoden välein, indeksikorotuksin ja kustannuslaskelmien tarkennuksin.

Vakuuden on katettava täysimääräisesti tulevat purkukustannukset.

Esityksen mukaan rakentamishankkeeseen ryhtyvän tulee asettaa purkuvakuus, joka kattaa purkukustannukset myös omistajan laiminlyönnin tapauksessa.

Lapinlahden kunnan kannalta vakuuden tulee:

- Perustua riittävän laajaan kustannusarvioon, ei minimitasoon.
- Olla indeksisidonnainen, jotta tulevat kustannukset 25–35 vuoden päästä vastaavat todellisia markkinahintoja. Asiantuntija-arvioissa on todettu purkukustannusten voivan nousta merkittävästi tulevina vuosikymmeninä.
- Sisältää kattavasti kaikki purkukomponentit: maanpäälliset rakenteet, perustusten purkaminen, kaapelien ja sähköasemien poistaminen sekä alueen ennallistaminen.

Kommenttinne 7 §:ään – Purkamisesta määrääminen

Era kommentarer om 7 § – Föreläggande om nedmontering

-

Kommenttinne 8 §:ään – Voimalan omistajan konkurssi

Era kommentarer om 8 § – Kraftverksägarens konkurs

Kunta ei saa jäädä missään tilanteessa viimekätiseksi taloudelliseksi vastuun kantajaksi, vaan valtion tulee luoda riskinjakomekanismi tai -rahasto.

Kunnan rooli viimekätisenä vastuunkantajana ei saa muodostua taloudelliseksi riskiksi.

Esityksen mukaan kunta vastaa purkamisesta, jos omistaja ei hoida velvoitetta eikä vakuus riitä.

Lapinlahden kunnan kannalta tätä kohtaa on pidettävä ongelmallisena:

- Pienten ja keskisuurten kuntien taloudellinen kantokyky ei mahdollista jopa useiden miljoonien eurojen purkukustannusten kattamista.
- On kohtuutonta, että voitot voivat valua yksityisille tai kansainvälisille toimijoille, mutta riskit jäävät kunnille.

Lapinlahden kunnan kannalta huomioitava on, että:

- Valtiolle tulee luoda takautuva riskinjakomekanismi tai erillinen purkuvakuusrahasasto, joka kattaa tilanteet, joissa vakuus ei riitä.
- Vakuuksien hallinta ja valvonta kunnassa on perusteltua, mutta varmistettava on, ettei kunta toimi taloudellisena puskurina liian riskipitoisessa mallissa.

Kommenttinne 9 §:ään – Viranomaistehtävästä kunnalle suoritettava maksu

Era kommentarer om 9 § – Avgift som betalas till kommunen för myndighetsuppgifter

-

Kommenttinne 10 §:ään – Viittaus rikoslakiin

Era kommentarer om 10 § – Hänvisning till strafflagen

-

Kommenttinne 11 §:ään – Voimaantulo

Era kommentarer om 11 § – Ikraftträdande

Kunta korostaa, että lain voimaantulo 1.1.2027 tulee huomioida tuulivoimarakentamisen suunnittelussa välittömästi, jotta siirtymä kohti uutta sääntelyä etenee hallitusti.

Kommenttinne 56 b §:ään – Maatuulivoimalan purkamislupa

Era kommentarer om 56 b § – Rivningslov för landbaserade vindkraftverk

Purkamisluvan edellytykset on määriteltävä valtakunnallisesti yhtenäisesti ja kunnalla tulee säilyä selkeä päätösvalta purkamisveloitteen laajuuteen.

Kommenttinne koskien muita rakentamislain muutettavaksi ehdotettavia pykäläiä

Era kommentarer om övriga paragrafer som föreslås bli ändrade i bygglagen

-

Kommenttinne koskien maatuulivoimalan rakentamista koskevaan lupahakemukseen liitettävää selvitystä voimalan purkamisen kustannuksista

Era kommentarer om den utredning av kostnaderna för nedmontering av ett landbaserat vindkraftverk som fogas till ansökan om tillstånd att bygga ett landbaserat vindkraftverk

Lapinlahden kunta toimii tuulivoimarakentamisen kannalta potentiaalisella alueella.

Esityksen vaikutukset ovat siksi merkittäviä:

- Purkuvakuuksien riittävä taso suojaa kuntaa tulevilta taloudellisilta riskeiltä.
- Selkeä lainsäädäntö lisää investointien ennakoitavuutta ja hyväksyttävyyttä tuulivoimahankkeissa.
- Kunnan rooli valvontaviranomaisena on selkeytettävä ja resursoitava.

Kunnan kannalta on välttämätöntä, että purkamista ja erityisesti purkuvakuutta koskeva lainsäädäntö toteutetaan siten, että kunnille ei synny kohtuutonta taloudellista riskiä.

Kommenttinne vaikutusten arviointiin

Era kommentarer om bedömningen av konsekvenserna

-

Muut kommenttinne hallituksen esitysluonnoksen yleisperusteluihin (luvut 1–12, lukuun ottamatta lukuja 4.2 Pääasialliset vaikutukset ja 7 Säännöskohtaiset perustelut)

Övriga kommentarer om den allmänna motiveringen till utkastet till regeringsproposition (kapitlen 1–12, med undantag av kapitel 4.2 Huvudsakliga konsekvenser och 7 Specialmotivering)

-

Yleiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta

Allmänna kommentarer om utkastet till regeringsproposition

Lainsäädännön toimeenpanoon on osoitettava kunnille riittävät resurssit, erityisesti rakennusvalvonnan tehtäviin.

Jaaranen Ari

